

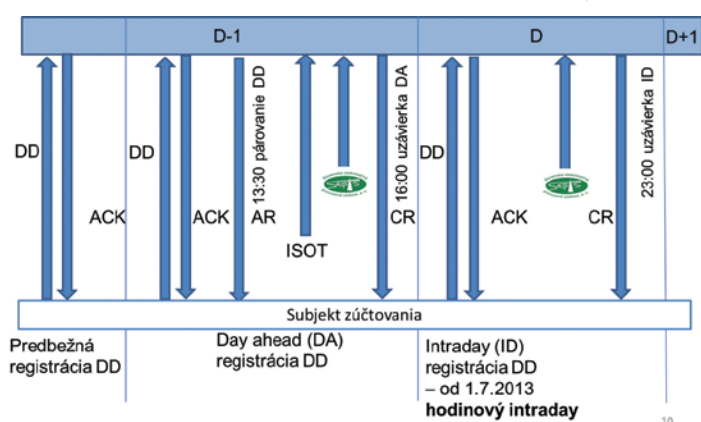
ROK Z POHLADU ORGANIZÁTORA KRÁTKODOBÉHO TRHU S ELEKTRINOU

Rok 2013 bol tretím rokom v histórii fungovania organizátora krátkodobého trhu s elektrinou – spoločnosti OKTE, a. s. Činnosti, ktoré vykonávala, vyplývali z platnej medzinárodnej a národnej energetickej legislatívy. OKTE, a. s. pokračovala v plnení povinností súvisiacich so zabezpečovaním zúčtovania odchýlok a organizovaním a vyhodnocovaním krátkodobého cezhraničného trhu s elektrinou. Realizácia týchto činností potvrdila, že OKTE, a. s. ich má dobre zvládnuté a stali sa tak integrálnou súčasťou trhu s elektrinou. Okrem uvedených aktivít sa spoločnosť venovala hlavne vývoju informačných systémov pre nové funkcie súvisiace so správou a zberom nameraných údajov a s výkonom centrálnej fakturácie poplatkov za systémové služby a prevádzku systému. Nové činnosti OKTE, a. s. vykonáva od 1. 1. 2014. Vývojová a implementačná aktivita v tejto oblasti bola sústredená do druhej polovice roka 2013.

ZÚČTOVANIE ODCHÝLOK

V priebehu roku 2013 bolo v informačnom systéme zúčtovateľa odchýlok (www.ISZO.sk) zaevidovaných 82 subjektov zúčtovania odchýlok. Zúčtovanie odchýlok prebiehalo v dekadnom a mesačnom cykle, pričom konečné zúčtovanie odchýlok v roku 2013 prebiehalo ešte v osem-mesačnom cykle. V súvislosti s novou legislatívou o pravidlách vnútorného trhu boli zrealizované zmeny pri zverejňovaní vyhodnotenia odchýlok.

Obr. č. 1: Registrácia diagramov v rámci zúčtovania odchýlok

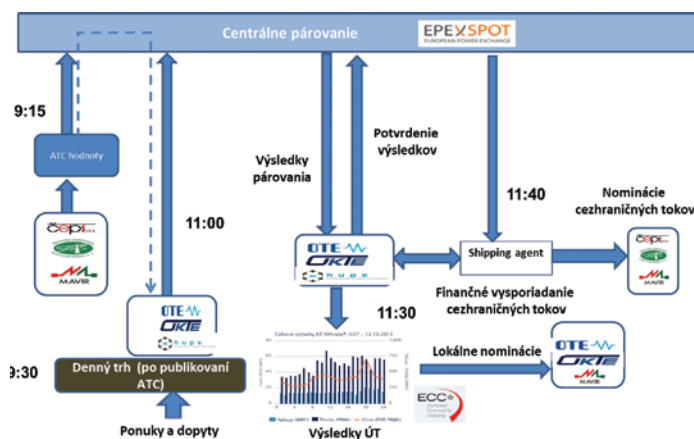
V oblasti zúčtovania odchýlok bol počas roku 2013 vyvinutý nový model zúčtovania, ktorý umožnil od roku 2014 skrátiť dobu konečného vyúčtovania odchýlok z pôvodných osem na dva mesiace. Týmto OKTE, a. s. úspešne naplnila požiadavky trhu. Ďalšou zásadnou zmenou bol prechod na synchronnú registráciu denných diagramov, pri ktorej mohol subjekt zaregistrovať svoje denné diagramy na dlhšie časové obdobie, pričom o výsledku registrácie bol ihneď informovaný.

ORGANIZOVANIE KRÁTKODOBÉHO CEZHRANIČNÉHO TRHU S ELEKTRINOU

Denné obchodovanie medzi trhovými oblasťami Slovensko/Česko a Slovensko/Maďarsko prebiehalo v sedemdňovom režime prostredníctvom ePortálu (www.ISOT.sk).

V roku 2013 bolo v ISOT zaregistrovaných 45 účastníkov. Organizovanie a vysporiadanie organizovaného krátkodobého trhu s elektrinou prebiehalo na dennej báze s konečným mesačným zúčtovaním.

Obr. č. 2: Princíp Market Couplingu medzi Českou republikou, Slovenskou republikou a Maďarskom

Celkové zobchodované množstvo elektriny v roku 2013 pokleslo o 34 % oproti roku 2012. Uvedený pokles bol zapríčinený významnou zmenou na organizovanom krátkodobom cezhraničnom trhu s elektrinou – zavedením spoločného trhu CZ-SK-HU, výsledkom ktorej sa Slovensko stalo z časti len tranzitnou krajinou medzi Českom a Maďarskom. Na druhej strane, toto rozšírenie spoločnej obchodnej oblasti sprístupnilo pre obchodníkov nové obchodné oblasti a stabilizovalo ceny elektriny v regióne. V oblasti činnosti organizovania a vyhodnocovania krátkodobého cezhraničného trhu s elektrinou sa aktivita sústredila na projekt rozšírenia existujúcej cezhraničnej spolupráce s českým a maďarským trhom, ktorá efektívne funguje od septembra 2012. Prepojenie národných trhov s elektrinou je jedným z krokov, ktoré majú viesť k vytvoreniu jednotného európskeho trhu s elektrinou. Projekt sa rozvíja v súlade s cieľmi a pripravovanými predpismi Európskej únie s rešpektovaním názorov a požiadaviek

dotknutých účastníkov trhu s elektrinou. Začiatok prevádzky cezhraničného krátkodobého trhu s elektrinou rozšíreného o Rumunsko, sa predpokladá koncom roku 2014.

ROZVOJ SPOLOČNOSTI

OKTE, a. s. je členom rôznych domácich a zahraničných pracovných skupín a projektov, kde sa usiluje presadzovať funkcie spojené s úlohami energetických búrz a organizátorov trhu v rámci Európskej únie, o zvyšovanie hospodárskej súťaže prostredníctvom cenovej transparentnosti a o riešenie otázok spojených s vytvorením jednotného európskeho trhu s elektrinou.

V uplynulom roku spoločnosť OKTE, a. s. implementovala do svojho portfólia ďalšie regulované funkcie – zber, správu a sprístupňovanie nameraných údajov a centrálnu fakturáciu poplatkov za systémové služby a prevádzku systému. Zber nameraných údajov do centrálného dátového skladu informačného systému OKTE, a. s. sa začal realizovať v druhej polovici roku 2013 ako prípravná fáza pre získanie nameraných dát o spotrebe pre proces centrálnej fakturácie.

Funkcia zberu, správy a sprístupňovania údajov z meraní zabezpečuje centrálnu správu nameraných dát zozbieraných od všetkých prevádzkovateľov sústav a od výrobcov elektriny. Sumárne ide o približne 2,5 milióna meracích miest, namerané údaje poskytuje približne 2 500 účastníkov trhu s elektrinou. Vzhľadom na množstvo zainteresovaných subjektov a interakcií so všetkými účastníkmi trhu s elektrinou ide o veľmi významnú zmenu, porovnateľnú so zavedením systému zúčtovania odchýlok. Realizáciou tejto funkcie sa vytvára na Slovensku jeden centrálny bod, v ktorom sú evidované merané údaje z celej elektrizačnej sústavy. Implementáciou funkcie centrálnej fakturácie sa dosiahlo zjednodušenie a sprehľadnenie finančných tokov a skvalitnenie fakturačných služieb.

Centrálny dátový sklad informačného systému OKTE, a. s. je vybudovaný tak, aby v budúcnosti umožnil rozšírenie o zber ďalších meraných dát od relevantných účastníkov trhu, tvorbu bilancií a štatistík a poskytovanie týchto dát odberateľom a ďalším účastníkom trhu. Prirodzené rozšírenie tejto funkcie predstavujú ďalšie informácie, ktoré budú v blízkej budúcnosti uchovávané v centrálnom dátovom sklade, vznikajúce zavádzaním inteligentných meracích systémov.

Centrálna fakturácia sa vzťahuje na poplatky za systémové služby a za prevádzkovanie systému, ktorými je zaťažená koncová spotreba elektriny. OKTE, a. s. vykonáva vyhod-

notenie údajov o odbere elektriny koncovými odberateľmi, ostatnej vlastnej spotrebe elektriny výrobcov elektriny, vlastnej spotrebe elektriny pri výrobe elektriny odobratej zo sústavy, z ktorých vytvára podklady pre účastníkov trhu s elektrinou na fakturáciu za množstvo elektriny podliehajúce tarife za systémové služby a tarife za prevádzkovanie systému a fakturuje subjektom zúčtovania.

Portfólio služieb, ktoré OKTE, a. s. od roku 2014 poskytuje pre elektroenergetický trh, jednoznačne vedie k posilneniu významu spoločnosti v zmysle napĺňania funkcie dobre fungujúceho organizátora trhu, s ambíciou a kapacitou rozširovať svoje aktivity v rámci trhu s energiami v Slovenskej republike.

O SPOLOČNOSTI OKTE, A. S.

Spoločnosť OKTE, a. s. (Organizátor krátkodobého trhu s elektrinou), vznikla dňa 11. augusta 2010 ako dcérska spoločnosť prevádzkovateľa prenosovej sústavy Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s. (SEPS) a svoju činnosť začala od 1. januára 2011. SEPS je jediným akcionárom spoločnosti a jej zakladateľom. OKTE, a. s. ako regulovaný subjekt podlieha regulácii zo strany Úradu pre reguláciu sieťových odvetví a je držiteľom povolenia na činnosť organizátora krátkodobého trhu s elektrinou v Slovenskej republike.

OKTE, a. s. plní od svojho založenia nezastupiteľnú úlohu v rámci energetického sektora na základe platných legislatívnych dokumentov, najmä zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike, ako aj legislatívnych predpisov určujúcich pôsobenie účastníkov trhu s elektrinou na európskom liberalizovanom trhu, najmä smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/72/ES o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou.

Hlavnými funkciami OKTE, a. s. sú organizovanie a vyhodnocovanie organizovaného krátkodobého cezhraničného trhu s elektrinou, zúčtovanie odchýlok a s účinnosťou od 1. januára 2014 zber, správa a zverejňovanie nameraných údajov a centrálna fakturácia poplatkov súvisiacich s prevádzkou systému.

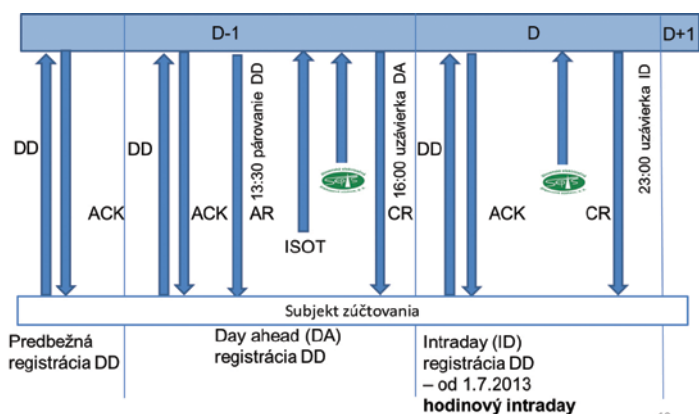
A YEAR FROM THE MARKET ORGANIZER'S PERSPECTIVE

The year 2013 was the third in the history of the short-term electricity market operator OKTE, a. s. The performed activities reflect the international and national legislation in force. OKTE, a. s. continued fulfilling of the obligations related to the provision of imbalance clearing and organization and evaluation of the short-term cross-border electricity market. Realization of these activities confirms that they are well managed by OKTE, a. s. and thus became an integral part of the market. Apart from the aforementioned activities the company focused on development of information systems for new functions related to administration and collection of the measured data and execution of central invoicing of charges for the system services and system operation. Under the law, OKTE, a. s. performs new activities from the 1st of January 2014. The development and implementation steps in this field had hence to be implemented in the second half of 2013.

IMBALANCE CLEARING

In the course of 2013, there were 82 subjects of settlement registered in the imbalance clearing information system (ISZO). The imbalance clearing was carried out in a decade and monthly cycle, while the final imbalance clearing was yet carried out in 8-month cycle. In relation to the new legislation on the rules for internal market the changes in publishing the imbalance evaluation were implemented.

Fig. No. 1: Registration of diagrams within the imbalance clearing

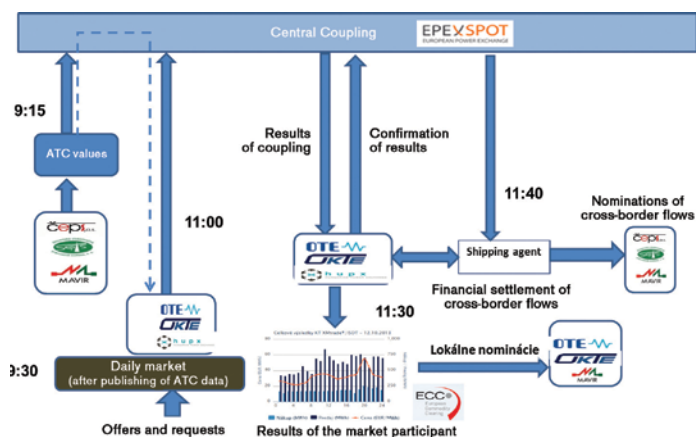
In the field of imbalance evaluation and clearing, a new system for imbalance clearing was prepared during 2013 which, valid from 1st of January 2014, reduces the period of final clearing from originally 8 to 2 months. OKTE, a. s. thereby successfully met the market requirements. Another substantial change consisted in the transition to synchronous registration of daily diagrams at which the subject of settlement could register its daily diagrams for the longer time period while the registration result was immediately published.

SHORT-TERM CROSS-BORDER ELECTRICITY MARKET ORGANIZATION

Daily trading on the Slovak/Czech and Slovak/Hungarian trading areas was carried out in a 7-day mode via ePortal

(www.ISOT.sk). In 2013, there were 45 participants registered in ISOT. Organization and settlement of the market was carried out on a daily basis with a final monthly settlement.

Fig. No. 2: The principle of Market Coupling among the Czech Republic, the Slovak Republic and Hungary

The total traded electricity volume in 2013 dropped by approx. 34 % compared to 2012. The mentioned decrease resulted from the changes on the organized short-term cross-border electricity market – introduction of the common CZ-SK-HU market, due to which Slovakia became partly only a transition country between the Czech Republic and Hungary. On the other hand, this extension of common trading area made new business areas for traders available and stabilized the electricity prices in the region. In the field of organization and evaluation of the short-term cross-border electricity market, the activity focused on the project covering expansion of the existing cross-border cooperation with the Czech and Hungarian market which functions effectively from September 2012. Interconnection of the national markets is one of the steps which shall lead to creation of a single European market in electricity. The project is being developed in compliance with the

European Union goals and regulations under preparation while respecting the views and requirements of the concerned electricity market players. The beginning of the organized short-term cross-border electricity market operation extended by Romania is expected at the end of 2014.

COMPANY DEVELOPMENT

OKTE, a. s. is a member of various national and international working groups and projects where it strived for assertion of tasks of energy exchanges and market organizers within the European Union, the increase of competition via price transparency, and dealing with issues concerning creation of a single European electricity market.

During the last year, OKTE, a. s., implemented further regulated functions into its portfolio: collection, administration and making the measured data available and central invoicing of charges related to system services and system operation. The collection of the measured data into the OKTE, a.s. central data warehouse information system commenced in the second half of 2013 as a preparatory phase for gathering the measured data on consumption necessary for the central invoicing process.

The function of collection, administration and making the data from measurements available shall provide for central administration of the measured data from all grid system operators and from electricity producers. In aggregation, there are approx. 2.5 million of clearing points, the measured data are being provided by approx. 2,500 stakeholders of the electricity market. Introduction of the function creates one central point in Slovakia in which all measured data from the entire electricity system are being stored. By the implementation of the central invoicing function there were simplification and transparency of the financial flows and simplification of invoicing services attained.

The OKTE, a. s. central data warehouse information system is structured in the way so as to enable future extension by collection of further measured data from the relevant market stakeholders, review and statistics preparation and provision of the data to the customers and to other market participants. Natural extension of the function represents further data which, in the coming future, will be stored in the central data warehouse due to the introduction of smart metering systems.

The central invoicing applies to tariffs for system services and system operation that are levied upon the end-use of electricity. OKTE, a. s., performs the evaluation of data on consumption of electricity by end-consumers, other own consumption of electricity of electricity producers, own

consumption of electricity during electricity generation that was consumed from the grid from which it generation data to electricity market participants for billing the amount of electricity that is subject to tariff for system services and tariff for system operation and invoices to the subjects of settlement.

The portfolio of services provided by OKTE, a. s. for the electricity market from 2014 unambiguously results in strengthening the OKTE, a. s. significance in the sense of fulfilling the function of a sophisticated market organizer with the ambition and capacity to expand its activities within the energy market in the Slovak Republic.

ABOUT OKTE, A. S.

OKTE, a.s. ("Short-term electricity market operator") was founded on the 11th of August 2010 as a subsidiary of the transmission system operator Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s. (SEPS) and it commenced its activity on the 1st of January 2011. SEPS is the sole shareholder and founder of the company. OKTE, a. s. as a regulated entity is subject to regulation by the Regulatory Office for Network Industries and it is a holder of permission for a short-term electricity market operator in the Slovak Republic.

From its establishment, OKTE, a. s. fulfils an unsubstitutable role in the energy sector based on the applicable legislative documents, in particular Act No. 251/2012 Coll. on Energy as well as legislative regulations determining operation of the electricity market stakeholders on the European liberalized market in electricity, especially the Directive of the European Parliament and of the Council 2009/72/EC concerning Common Rules for the Internal Market in Electricity.

The main functions of OKTE, a. s. are the organization and evaluation of the short-term cross-border electricity market, imbalance clearing, and effective as of 1st January 2014 the collection, management and making available of the measured data, and central invoicing of charges related to the system operation.